

Рецензија монографије *Огледи из филозофије науке и технике*
проф. др Биљане Радовановић

Сврха рецензије је да прикаже рукопис проф. др Биљане Радовановић *Огледи из филозофије науке и технике*, оцени његову вредност и да препоруке за објављивање.

Рукопис *Огледи из филозофије науке и технике* аутора проф. др Биљане Радовановић, јесте стручна монографију конципирана за потребе предмета Филозофија науке и Методологија. У рукопису се тематизују и разјашњавају важне теме и идеје из поменутих предметних области. Рукопис има петнаест целина: 1. Научни проблем, 2. Традиција у науци, 3. Наука и искуство, 4. Интернализам и екстернализам у филозофији науке, 5. Модели научне промене, 6. Релативистичка позиција у филозофији науке, 7. Лингвистички и епистемички релативизам, 8. Социолошки обрт, 9. Однос науке и друштва, 10. Научна конструкција стварности, 11. Рационална природа науке, 12. Вредновање научних теорија, 13. Научно откриће, 14. Наука и критика, 15. Филозофија технике.

Ова монографија покреће релевантна питања и теме. Које врсте научних проблема постоје? На који начин, наука, упркос бројним променама и заокретима успева да одржи своју традицију? Који фактори пресудно утичу на ток развоја науке? На који начин треба схватити улогу искуства за формулисање и тестирање научних теорија. Како долази до научних промена и раста и развоја научног знања? Ауторка, такође темељно расправља о релативизму у филозофији науке, социолошком обрту који се десио у последњим деценијама двадесетог века, као и о односу лингвистичког и епистемичког релативизма. Монографија тематизује сложен однос науке и друштва и анализира теорије о социјално конструисаном научном знању. Ауторка затим расправља о томе како треба тумачити рационалност науке и како требамо вредновати научне теорије. Како би појаву научних открића требало тумачити из позиције социологије сазнања? На који начин би се требале процењивати и критиковати методолошке мањкавости појединих истраживачких традиција? У посебном поглављу ауторка анализира важна питања и теме из Филозофије технике.

Ауторка у монографији приказује значајан број најрелевантнијих проблема у Филозофији науке. Текст рукописа је писан јасним, прецизним и разумљивим стилем. Коришћена је најзначајнија литература из релевантне области. Велики број фуснота продубљује дата објашњења. Теоријске оријентације су адекватно анализирани и представљени. У монографији се може наћи велики број примера из историје разних наука који додатно расветљавају представљене проблеме.

Сматрам да ће одабране теме овог рукописа корисно послужити студентима при савладавању градива. Стога рукопис *Огледи из филозофије науке и технике* аутора проф. др Биљане Радовановић, са задовољством **препоручујем за штампу**. Сматрам да ће књига бити интересантна и важна како студентима Филозофског факултета тако и другим образовним смеровима, као и широј академској читалачкој публици.

У Нишу, 20. 08. 2025.

проф. др Слађана Ристић Горгиев

Слађана Р.Т.